

A Japáni Országos Főerdőmester Magyarországon.

A magyar erdészetnek ez évi január hóban más világrészből jött kitűnő vendége volt.

Takei Morimasa japáni országos főerdőmester ur, a kitűnő szakférfi, kívánt erdőgazdaságunk állásáról és szervezetről tájékozást szerezni, s mint maga mondá, jó hírét hallván a magyar erdészetnek, miután angol, francia, német, olasz és osztrák társainknál megfordult, szükségét érezte annak, hogy magyar erdőket, magyar erdőgazdálkodást és magyar erdészeket ismerhessen meg, s hogy láthassa a magyar erdészeti nevelésnek székhelyét, a selmeczi erdőakadémiát is.

A tudomány és társadalmi műveltség útján óriási haladást tevő Japánban — hol az erdők, a kiterjedt rizstermelés és kertészet mellett, 9,550.000 kat. hold területet foglalnak el, melyből maga az állam 4,250.000 holdat s így sokkal többet bir mint nálunk — az erdészet az utolsó három év alatt szintén lényeges átalakuláson ment át s ujjabb, de még egészen be nem fejezett szervezésével alaposan készülnek arra, hogy a sok és rohamos esőzésekkel bíró országban, hol a rendkívül meredek hegységeken a víz áradó nagy tömegekben rohan le, az erdőket, mint a megélhetés és cultura oszlopait védjék és gondosan kezeljék.

E cél indítá arra Japánnak is első országos főerdőmesterét, hogy egy évig tartó hosszú és terhes európai utra induljon, melynél kísérője volt titkára Takasima Tokuzó ur, egy jeles képzettségű botanicus és erdőmérnök, ki Japán hegységi erdeiben már 8 évig teljesített a theodolittal fölvételeket s e mellett az erdészeti építkezésekben is tapasztalt szakértő.

Takei főerdőmester ur január 5-én jelentkezett a földmívelési minster urnál s előadta utjának célját, valamint kívánását. Ő Excellentiájától teljes biztosítást nyervén az iránt, hogy részére kellő tájékozás leend adva, a magyar országos főerdőmesternél, tette látogatását, ki szintén nem mulasztá el őt a szaktársi rokonszenv melegével üdvözölni és biztosítani, hogy a szakunkra vonatkozó minden adatot készséggel szolgáltatja rendelkezésére és figyelme leend arra, miszerint a Magyarországnak jutott rövid idő alatt, szervezetünk főalapját s gazdasági kezelésünk minőségét is a lehető legkiterjedtebb mértékben megismerhesse. Már első alkalommal abban történt megállapodás, hogy a tisztelt országos főerdőmester ur néhány napra még vissza megy Bécsbe s hogy onnan ismét hozzánk jöve, kíséretünk mellett január hó második felében 4—5 nap alatt meglátogatja a selmeczi erdőakadémiát, a beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság és kir. erdőfelügyelőség berendezését, a beszterczebányai faraktárt és az ottani nagy felfogó gereblyét, valamint a szenítést; azután a liptóújvári főerdőhivatal faraktárának berendezését gőz- és vízi fűrészt, honnan aztán Berlinbe lesz elutazandó.

Takei ur január hó 16-án este érkezett Bécsből Budapestre, hol őt a vasutnál az országos főerdőmester megbízásából Lavotha Albert alerdőfelügyelő várta és kalauzolta a „Hungária“ szállodába. Másnap reggel Takei és Takasima urak megjelenvén a földmívelési ministeriumban az országos főerdőmesternél, ennek vezetése mellett megismerkedtek a kincstári erdészet, az erdőrendezőség és az állami erdőfelügyelőségi osztályok, továbbá az erdőszámvevőség szervezetével. A központi szolgálat beosztásáról nyert felvilágosítások után rövid időre megjelentek a képviselőházban, hol épen a földmívelési ministerium budgetje tárgyalatott s azután a most készülő kiállítási építkezéseket nézték meg s ott külö

nösen az erdészeti pavillont, melynek szerkezetéről igen dicsérőleg nyilatkoztak; itt láthatták az éppen megelőző napon Görgényből felküldött szép nagy luczfenyőket, melyek legnagyobbika a 33 méter hosszúsággal bíró s $17\ m^3$ faanyagot tartalmazó szálfá, nem csekély bámulatra ragadta akkor, midőn meg lett magyarázva, hogy e vastag s hosszú szálfá a mozgó-kötésű tutajozási rendszer szerint egy gyenge kis erdei patak segélyével lett az erdőből kiszállítva. A délutáni órákban megnézték a királyi várlakot, s a központi mintapinczét, este voltak az operában Carmen előadásán, és innen a budapesti erdőtisztek által tiszteletükre a Frohner szállóban rendezett vacsorán jelentek meg, hol a szaktársak szives fogadása s a már ez napon látottak által is annyira szerencsések voltunk figyelmüket megnyerni, hogy Takei országos főerdőmester ur kijelenté, miszerint elállva azon szándékától, hogy Liptóujvárról egyenesen Berlinbe utazzék nálunk maradását meghosszabbítja és vissza jön még egyszer Budapestre, hogy európai útja eme legkedvesebb emlékéül, magát a fővárosi erdőtisztekkel egyetemben lefényképeztethesse, a mi igen természetesen a magyar erdőtisztek részéről harsogó „éljen“-nel fogadtatott.

Január 18-án a magyar királyi államvasutak egy külön salon-kocsijában, Takei orsz. főerdőmester ur és titkára Takasima, ur kísérvé e sorok írója és Lavotha Albert alerdőfelügyelő által, Selmeczre utaztak, hol az akadémia tanárai és ifjusága részéről ünnepélyes fogadtatásban részesültek s még az nap délután megsejmeltek az akadémia gyűjteményeinek egy részét s a botanicus kertet. Január 19-én az akadémia tangyűjteményeinek megsejmelése fejeztetett be, s vendégeink megjelentek még Szécsi tanár erdőhasználati és dr. Schenek tanár vegytani előadásán, a délutáni órákban pedig erdei szemle volt a Vichnye felé lévő erdőkben.

Január 20-án Selmeczről Rutkán át Liptóújvárra utazott a társaság, hol még az nap este át lett tanulmányozva a fő-erdőhivatal költségvetése s másnap reggel szervezete és beosztása, az erdőrendezőségi és számvevőségi ügyvitel lett bemutatva; ezután pedig a feketevági és teplicskai erdőgondnokságokban a Vág folyó rakpartján folyamatban levő erdei munkálatok, végül a teplicskai gondnokságban lévő benkovai vízfogó lettek megismerelve. A gát bezárási és nyitó szerkezetének bemutatása után a holdvilágos, de 14 fokos hideg estén Liptóújvárra utaztunk vissza, hol 22-én megnézték vendégeink az ottani faraktár helyrajzi és üzleti beosztását előbb a térképen s aztán a természetben az ottlévő gőz- és vízerőre berendezett fűrészekkel egyetemben, azután az ottani „Tannin“ gyárt, melynek végeztével ismét vissza Rutkára és onnan Besztercebányára utaztunk.

A besztercebányai erdőigazgató és erdőrendező tisztelt vendégeinket már a zólyomi vasutállomáson várták és üdvözölték, a besztercei állomáson pedig az ottani erdészeti tisztviselők fogadták üdvözlő éljennel. Besztercebányán még ugyanaz nap este az ottani erdőigazgatóság költségvetése lett átvéve, hasonlóképen mint Liptó-Ujváron, 23-án pedig az erdőigazgatóság ügybeosztása az erdőrendezés és számvitel lettek bemutatva, egyuttal az ottani nagy faraktár mintázata is, melyről a raktári kezelés, a tutaj- és tűzifa-csatornák és a fafogó gereblye hű képe volt nyerhető; minek megnézése után a raktár és építményei s az egy és kéttized kilométer hosszú és Európában is párját kereső fafogó gereblye lettek egyenkint a természetben megismerelve, bemutattatván egyszerűsmind a szénégetés is, és pedig egy készülőben levő boksában a fának mikénti felállítása s az égetés egy teljesen elkészült boksával, mely japáni vendégeink jelenlétében lett meggyújtva. Ezután a helybeli királyi erdőfelügyelőség ügybeosztása s az

ott megvizsgálás alatt levő üzemtervek lettek bemutatva, hol a japáni főerdőmester ur ismételve is helyeslőleg nyilatkozott erdőtörvényünk azon intézkedése felett, hogy a haszonélvezeti joggal bíró erdőbirtokosaink szintén azon elvek és szabályok szerint kötelesek erdeiket kezelni, mint az állam.

Ezzel a tanulmányi ut végét érte s a társaság visszautazott Budapestre, hogy Takei országos főerdőmester ur kívánatához képest 24-én délelőtt együttesen a budapesti erdőtisztekkel magát lefényképeztesse, minek megtörténte után vendégeink a műcsarnok- és iparmuzeumba mentek, mely utóbbiban a japáni dolgokat illetőleg érdekes tájékozásokat és helyreigazításokat adtak. Az estét részben az operában töltötték, hol „Bánkban“-t adták, és a magyar táncz nyerte meg vendégeink tetszését, azután pedig a budapesti erdőtisztek estélyén jelentek meg a „Frohner“ szállóban, hol szívélyes bucsút vettek a jelenvoltaktól, s Takei országos főerdőmester ur utazásának nem várt jó eredményére czélozva, meghívást tett arra, hogy magyar erdész is menjen Japánba, igérvén, hogy az ott mindenben és mindenkor ugyanoly szívélyes fogadtatásra számithat, mint a minőre itt ő talált; január 25-én reggel pedig tisztelt vendégeink Bécsen át hazájukba térendők, elutaztak Berlinbe, kikisérve a vasuthoz az országos főerdőmester és a helybeli erdőtisztek által.

Az elválás és bucsu mindkét részről a legszívélyesebb volt és méltán, mert ha japáni tisztelt vendégeink meggyőződhettek a mi őszinte tiszteletünkről, barátságos jóindulatunkról és vendégszeretetünkről, de meggyőződhettek egyuttal arról is, hogy szakbeli ügyeinket illetőleg mindenben a helyszínén is igazolt hű felvilágosításokkal szolgáltunk, s mert másfelől mi is, kik kérdéseiket és nyilatkozataikat hallottuk, tisztelettel emlékezünk meg éles ítélőképességükről és tudományosságukról, melyekkel bő mértékben rendelkeznek.

Üdvözljük Japán országos főerdőmesterét Takei Morimasa urat azon szakbeli buzgóságáért és lelki erejéért, mely arra indítá, hogy az erdészeti szak érdekében hosszú és veszélyes útjára vállalkozzék, őszinte szerencsét kívánunk visszautazására neki és hazájának, hogy gazdag tapasztalatait a japáni erdők és erdészeti ügyek felvirágoztatására hosszú életen át gyümölcsoztathesse! Magyar szaktársai szívből kívánják: Éljen!

Végül megjegyezzük még tisztelt olvasóink tájékoztatására, hogy Takei országos főerdőmester ur szivességéből a japáni erdészeti kormányzattal jövőre rendes szakbeli cserébe lépünk, s valamint onnan meg fogják részünkre küldeni mindazon szakbeli leírásokat és rajzokat, melyek figyelmet érdemelnek, hasonlóan fogjuk mi is ezt tenni, s mindkét országot illetőleg egy teljes fa- és maggyűjteményt fogunk legközelebből kicserélni.

Takei országos főerdőmester ur a japáni erdészeti viszonyokra vonatkozó ismertetését visszaérkezése után szintén meg fogja részünkre küldeni, melylyel annak idején kétségkívül igen érdekes és részletes tájékozást fogunk adhatni a távol kelet ama mivelt és haladásával világgraható szép országának, Japánnak erdeiről!